

Y. K. Laine

Carl Lindhogenin
haastattelu, Tukholma
27.2., 9.3. ja 18.3. 1941
kesik.

Pormestari Carl Lindhagen (Stock-
holm, ^{Kl}östen, Puh. 253006) otti
minut ~~hän~~ hänen luokseen tunteamatto-
mana muuten ~~minun~~ ystävällisesti vas-
taan. Lämmin oli myös hänen rou-
vansa, joka oli erittäin ystävälli-
nen ja avusti miestänsä, joka
ji oli 80-vuotias, tietojen an-
tamisessa ja lähteitten etsimisäs-
sä. Pormestari Lindhagenilla
oli erittäin laaja kirjasto, suuri
kokoelma valtiopäiväasiakir-
joja, joiden joukossa hänen
omat valtiopäiväesityksensä
muodostivat suuren erikoisryh-
män. Hänellä oli siten
erittäin laaja ja täydellinen

leikkaleikkokokosma ruotsalaisista,
tanskalaisista, norjalaisista, saksan-
kaidista y.m. ~~leikkalehdistä~~. Sii-
hen oli liitetty tunnettuja julis-
tuksia ja poliittisia historiallisia
ja pilakuvia sekä piirroksia. Kir-
jaston ja kokoelman nimen
antoi aluksi Käytöstä vaki-
seksi samalla teoksessa "I rev-
olutionsland", joka kuvaa Ruo-
ssan Käytönsä Suomessa 1917-18
sekä Ruotsin hallituksen ja
socialistien kampanjoita Suo-
men sisällissodassa ja Ruol-
lanmaan Keskuskerho. Li-
paksi hän antoi vuokseksi
muutamia valtiopäiväesityk-

pitkin. Tukholmassa ollessani
Hän otteita kolmesta hänen
leikkellekinnastaan, joista oli v:u
1917 aineistoa. Matkalleni
Suomeen hän antoi vielä 6 pientä
leikkellekinnaa, joista on vu:u 1917-18
tapaturmista, sekä Ruotsin se-
sta ulkopoliittista, kuvauk-
sia, kukin noin 100 sivun laajui-
nen.

Suhteestaan Suomeen hän mainitsi,
että hän Ruuskaisten periaatteit-
tena mukaan, joiden puolesta hän
on Koko elämänsä ajan taistellut,
on monissa tilaisuuksissa ja kirjoi-
tustissa vuosikymmenien aikana
proletariat kansojen itsemäärä-

miisikeute, ennen kaikkea Suo-
men. ~~Samaan~~ periaatteen mukaan
hän ilmoitti olevansa Ahvenan-
maan itsenäisyyden kannattaja
ja melkein ensimmäisiä
ajatuksia, jotka hän ilmoitti, joutu-
tti keskustelun hänen kanssaan,
oli Ahvenanmaan Ruotsin Kun-
nien puolesta. Hän esitti asian
minulle rohkeasti nähtävästi
Koska aluksi kului minun olevan
Suomen ruotsalaisia, mutta myö-
hemmin ei asiaa enää paljoa
keskusteltu.

Lindhagen oli puheenjohtaja eräs-
sä Auditoriumissa järjestetyssä
kokouksessa, jonka oli järjestänyt N. N.

1916 rauhankomitea (Lindt, oli
myös Komitean puheenjohtaja) ja joka
teki päätöksen ^{beslut om medling} ryhtyä välittämään
Suomen pitälisodasta. Rauhanko-
mitealla oli laajempi tehtävä Kau-
pungin välisen rauhan välittäjänä maail-
mansodan jälkeen.

Lindtager myös yritti välittää
Pellingin kysymykseen (seurattu
teoksessa "I revolutionens land"). Sa-
malla matkalla hän yritti päästä
välittämään Naankien asiassa myös
Pohjois-Suomessa, mutta yritys
epäonnistui (I revolutionens land).

Samatkin alkoi, Kun L. teki
matkan (1918) Suomeen Pellingin
kysymysten johdosta, oli komitea -

Kapteeni Åkerhjelm ruotsalaisen
orkesterin johtajana pelastamassa
suomenruotsalaisia valkokaartilaisia
Ahvenanmaalta. Matkalla oli-
vat mukana sihteerit Gustav Möller
ja Arvid Thorberg, jotka matkusti-
vat Ruotsia sos. dem. työväenpuo-
lueen lähettämien välitystarkoi-
tuksessa sekä toimittaja Marin
Wulff Tanskan sosialidemokratian
edustajana. Samassa laivassa mat-
kusti myös ent. suomalainen se-
maatööri Vuolijoki, oikeistososialide-
mokraatti, nuoren puolueen kera.

Toimittaja Gottfrid Böhm oli
erikseen tehtävissä (enligt uppdrag)
oleillut jonkun aikaa Helsingissä ja

Korhattaan Mäntylusossa Lind-
hagenin palasi hänen kanssaan Hel-
sinkiin. Hän oli Sosialdemokrate-
nin kirjenvaihtaja.

Lindhagen pyrkähti matkallaan
yöksi Tampereelle keskustelemaan
Haapalaisen kanssa Pellingin kyo-
myksestä. Haapalaisen seurasi
mukana Helsinkiin.

Kansanvoittamuskunnassa ^{Helsingissä} piti
Möller pitkän puheen, jossa hän esitti
Ruotsin sos. dem. työväenyhdyksen
välitysehdotuksen ja ^{esitti perustelut siihen.} ~~perusteli sitä.~~
(Katso Möllerin haastattelu)

Palmu matkalla tarjoutui Kave-
nmaan yli Ruotsiin (katso "I
revolutionens land").

Kun Branting ja Ryden lauantai-
na sunn 14/4 1917 (Aftonbladet) julkai-
vat Pietarista ja Helsingistä Tukhol-
maan, pilkkasi Aftonbladet heitä
sodan tietoisuudesta niellä isänsä (mikä?)
ja luovuttu; että si lievä hyvällä,
Kun Lindhagen sillä aikaa oli edistä-
nyt rauhanasia.

13/4 1917 vierailivat Lemm ja Zinov-
jev Tukholmassa, silloin pidettiin
Regina-hotellissa (Tukholma) neuvot-
telu, jossa paitsi edellisiä oli läsnä
Lindhagen, Stovin, Carleson, Kilbom ja
Jure Norman. Neuvottelussa käsitel-
tiin yleensä rauhan kysymystä ja
rauhanehtoja maailmansodan jälkeen.
M. m. Amerikan kysymys oli sil-

korin esillä. (Käsiteltiinkö Suomen
Kyyrymystä? Mitkä rauhan ehdot? Oliko
suomalaisia läsnä? Suhde Englantiin?
Ruotsin oikeistososialistien suhde Eng-
lantiin? - y. d.). Lindhagen kehoi
Serinin olleen Suomen täydellisen
itsenäistämisviikenden kannalla.

Rauhan kyyrymyksiä olivat
Ruotsin oikeistososialidemokraa-
tit Brantingin johdolla ja vasen-
mistsosialidemokraatit eri
kannalla (Katso muistiinpa-
not leikkalehtiästä). M. m.
olivat J. Ojeland ja L. Höglund
vangeittuina sen johdosta 1917
(vapautettiin 26/4 ja 6/5), että
he olivat olleet työläiskongres-

piirra ja "gett ut parollet om
fred till varje pris". Sen katos-
tiin olevan sotilaille kehoitus
asettua vastustamaan sotapolve-
luota. Se oli samalla tähdätty
sakralaisystävällistä hallitusta
vastaan. Rauhan puoltajat
koettivat kaikin tavoin estää
Ruotsin sekaantumasta suureen sotaan.

Lindhagen eritti jo 1913 Ruot-
sin valtiopäivillä mielipiteensä
Suomen asiasta.

Pellinjin ~~valityksella~~ ~~mahtikalla~~ olivat
mukana Ryde-Norren?, Höglund?,
Kihlborn?, Ström?, Tran Wannerström
(riksoverman), Eden (statminister.)